

Maria Baers

Maria van de Vrouwengilde

1883 - 1959

'Vrouwen in de mijnen tewerkstellen? Maar wat denken jullie wel? Een schande.' Verbaasd om zoveel strijdlust bekijken de senatoren elkaar met gefronste wenkbrauwen. Overdonderd door die vinnige vrouw die in het parlement het woord neemt. Weer zo'n geëmancipeerde, hoor je ze denken. Een beetje meewarig zelfs. Maar ze halen bakzeil: het wetsvoorstel van Maria Baers komt er.

Al vroeg leert de Antwerpse Maria wat sociale weerbaarheid is. Haar ouders sterven jong en Maria zorgt mee voor de opvoeding van haar broers en zus. Niet makkelijk als je nog wil studeren ook. Maar Maria is geen doetje. Ze trekt naar het Zwitserse Freiburg om er sociale wetenschappen en wijsbegeerte te studeren. Terug in Antwerpen engageert ze zich als sociaal werkster voor arbeidsters. Daar raakt de betrokkenheid met die vrouwen haar diep: de sociale ontwikkeling van vrouwen zal als een rode draad door haar verdere leven blijven lopen.

© Kadoc, KU Leuven

Samen met Victoire Cappe richt Baers het 'Algemeen Secretariaat van de Christelijke Sociale Vrouwenwerken' op. Dat secretariaat ligt uiteindelijk aan de basis van een grotere vrouwenorganisatie: in 1920 sticht Maria de 'Kristelijke Arbeiders Vrouwenbeweging'. Ze leidt haar KAV - de 'Vrouwengilde' - met ontelbaar enthousiasme. Meer dan 30 jaar blijft ze zelf voorzitter.

Haar sociale gedrevenheid stopt niet: In 1920 richt ze de 'Katholieke Sociale School voor Vrouwen' op, de allereerste sociale school van het land. Jawel: alléén voor vrouwen.

Nog geen jaar later wordt Maria ondervoorzitter van het ACV, het Algemeen Christelijk Vakverbond.

Het opstapje naar de politiek ligt voor de hand. In 1936 wordt Maria gecoöpteerd senator voor de Katholieke Partij. Ze is de eerste katholieke vrouwelijke senator. Dat ze er ijvert voor de emancipatie van de vrouw hoeft geen betoog. Baers maakt van de titel 'maatschappelijk assistent' een sterk merk en het diploma wordt officieel erkend. De kogel is door de kerk.

Baers breekt ook door in het buitenland. Dossierkennis, deskundigheid, doorzetter. In het Internationale Arbeidsbureau, bij de Volkenbond en ook bij de UNO wordt 'Maria van de Vrouwengilde' geen kat om zonder handschoenen aan te pakken.

© Kadoc, KU Leuven

Maria Baers voelt zich in alle kringen thuis.

Haar kordaat optreden wordt opgemerkt. Onder impuls van het Antwerps Vrouwensecretariaat vinden in 1911 de eerste 'Vlaamse Sociale Studiedagen voor Vrouwen' plaats. Of juffrouw Baers die wil organiseren? Uiteraard, daar hoeft ze niet over na te denken. Vlaamse huisvrouwen hebben nood aan vakverenigingen. Meer nog: ze is er rotsvast van overtuigd dat vrouwen zich ook sociaal, educatief, cultureel en godsdienstig moeten engageren. Dat wordt haar echte missie.